määr leidub sandaalitööstuses). Kõigil muil juhtudel on valgustatavus halvem, alanedes kuni 4%-ni, s. o. 24,3 m².

10. Puu- ja nikerdustööstus — 196 inimest. Kõigi 13 selle tööstusharu eriliigi kohta leiame rahuldavad andmed kubatuurmahutuse suhtes, välja arvatud üks vankritööstus, kus on näidatud 12 m³ inimese kohta.

Ettevõtte-ruumes asuvate inimeste arvu suhtes leiame üldse kõigis väiketööstuse-harudes võrdeliselt üsna rahuldava tööruumide õhumahutuse. Ainult 4 juhul ei küüni see tehnikas nõutava normini; nimelt ühes optika-töökojas (9), õppeabinõude-töökojas (9), ühes sadulsepa-tööstuses (12) ja ülalnimetatud vankritööstuses (12). — Pea kõigis ettevõtteis on oma jaoks joogivee-allikas ja väljakäigukoht.

Ettevõtete töökoormus. Üldpildi täiendamiseks esitame veel andmed tööstusettevõtete töörohkuse kohta, s. t. näitame ära, kuidas jagunevad tööstuse eriharud aastase tööpäeva arvu järele. Leidub küllalt suur arv ettevõtteid, kus ei jätku tööd terveks aastaks ja kus on töökoormuses näha tähelepandavad kõikumised; nii näit. ulatuvad isegi pagariäride töökoormuse kõikumised 104—300 päevani, s. t. kuni tööpäevade aastase täisarvuni. Arvestamata jättes mõned tööstusliigid, millede tegevus juba oma iseloomult on hooajaline, nagu näit. laskeriistade parandamine (100 päeva), nööritööstus (40 p.) jne., peame arvama meie tööstusettevõtete aastase puuduliku töökoormuse põhjuseks eeskätt tarviliku tegevuskapitali puudumise, millest juba eespool kõnelesime.

Tööstuse valmistusvahendid. Lõppeks pakub erilist huvi küsimuse selgitamine, kui palju valmistusvahendeid on meie tööstuse kasutada. Suurearvuline masinate tarvitamine kogu tööstuses kõneleb sellest, et meie tööstus asub ajakohasel kõrgusel.

Võtame alguses näiteks masinate ja aparaatide valmistuse — tööstusharu, mille tegevuses üldse on erakordset tarvitamist leidnud mehaanilised töötamisvahendid (vt. tabel eelmisel lk.).

Vaatleme ka järgmist tööstusharu, kus kasutatakse metallitööstuses tarvitatavaid masinaid.

Emploi des machines dans l'industrie des métaux.

2. Metallitööstus. — Métaux.

Töömasinate nimetus Désignation des machines-outils	Sepikojad Forgeries	Mehaanika- ja lukusepa-töökojad Industrie mécanique et serrureries	Lukusepa-töökojad Serrureries	Metallide ümbert. Façonnage des métaux	Kaaludetööstus Fabrication des poids	Plekksepa-töökojad Rétameurs	Kokku Total
1. Treipingid Tours	5	1	3	7	1	6	23
2. Puurmasinad Chevalets	11	—	3	—	2	—	16
3. Lihvimismasinad Machines à émoudre	2	—	—	1	1	—	4
4. Haamermasinad Marteaux-pilons	—	—	—	2	—	—	2
5. Kreissaed Scies circulaires	—	—	—	1	—	—	1
6. Pressid Presses	—	—	—	1	—	—	1
7. Muud töömasinad Autres machines	13	—	9	2	—	12	36
Kokku Total	31	1	15	14	4	18	83